

MAGYAR ÓVODAPEDAGÓGIAI EGYESÜLET
Hungarian society for Early Childhood Education
Ungarischer Verband für die Kleinkindererziehung

3532 Miskolc, Tamási Á. u. 11.
06-46-321-694
e-mail: moegyesulet@gmail.com

A MAGYAR ÓVODAPEDAGÓGIAI EGYESÜLET VÉLEMÉNYE ÉS JAVASLATAI AZ ÓVODAI NEVELÉS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJÁNAK (363/2012. XII.17.) MÓDOSÍTÁSÁVAL KAPCSOLATBAN

- Az Óvodai nevelés országos alapprogramjának módosításával kapcsolatban **támogathatónak ítéljük** az óvoda **nevelési intézményként** történő megerősítését, valamint a meglévő óvodai gyakorlat elismerését abban a tekintetben, hogy a 3-6 éves korú gyermekeket továbbra is életkoruknak, fejlettségüknek megfelelő módszerekkel, eszközökkel készítse fel az óvoda az iskolai életre.
- Pozitívumnak tartjuk azt is, hogy a „A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére” című fejezetben változatlanul rögzítésre került a **gyermekek érdekeinek leginkább megfelelő rugalmas beiskolázás lehetősége**. Ugyanakkor „Az óvodai élet megszervezése” című fejezet 6-7-8 pontja az Alapprogram módosítás „Gyermekkép” fejezetében leírtakkal **ellentétben arról ír**, hogy a gyermekek számára a tanköteles korukat megelőző nevelési évben – 5 éves kortól – az iskolai oktatásban való sikeres részvételük érdekében **azonos életkorú gyermekekből álló óvodai csoportban vesznek részt**.

Az Alapprogram tervezetében az alábbi szöveget olvashatjuk:

"Az óvodai csoportokban a napirendben meghatározott időben külön gyermekközpontú, fejlesztő pedagógiai tevékenység szervezése szükséges a gyermekek számára a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladásához fontos képességek és készségek fejlődése érdekében. A legalább három óvodai csoporttal működő óvodákban a gyermekek – amennyiben létszámuk eléri a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. mellékletében meghatározott csoportlétszám minimumát – a tanköteles korukat megelőző nevelési évben az iskolai oktatásban való sikeres részvételük érdekében azonos életkorú gyermekekből álló óvodai csoportban vesznek részt az óvodai nevelésben. Ha a gyermekek létszáma nem éri el a törvényben meghatározott minimális létszámot, akkor a tanköteles korukat megelőző nevelési évet töltő gyermekek saját csoportjukon belül differenciált nevelésben vesznek részt."

Véleményünk szerint ez a meghatározás az iskolásítás szándékát vetíti elő!

Ez a csoportszervezési kötelezettség rendkívül nagy ellenérzést váltott ki az óvodapedagógusok és a szülők részéről egyaránt! A probléma az, hogy ez a csoportszervezés figyelmen kívül hagyja, illetve kizárja a gyermekek szociális fejlődésének, tanulásának lehetőségét (a kicsik nem tanulhatnak a nagyoktól) és leszűkíti a szociális képességek fejlesztésének lehetőségét. Mindez a gyermekek szempontjából is gondot okoz, mert az életkori sajátosságaikból következően 5-6 éves korban új csoportba kerülni, új környezetet megszokni rendkívül nehéz ebben az életkorban, hiszen sérül a gyermekek érzelmi kötődése, biztonságérzete, sőt fejlődésükben is időszakos visszaesés következhet be.

- A módosítási tervezet 8. pontja diagnosztikus mérési rendszer alkalmazását javasolja a gyermekek fejlődésének vizsgálatára. Ugyanakkor nem tudni, hogy a szövegben **konkrétan milyen rendszerről van szó!**? Szintén aggodalomra ad okot, hogy:
 - Nincs meghatározva a vizsgálat célja
 - Hiányzik a módszertani leírás, ugyanakkor véleményünk szerint a szociális fejlettség megítélése kizárólag méréssel nem ítéhető meg

Ezek a módosítási javaslatok is egyértelműen az iskolásítás irányába mutatnak, ami szintén nem felel meg a 5-6 éves gyermekek életkori sajátosságainak.

Szeretnénk megjegyezni, hogy a szakmai vélemények szerint
AZ ÓVODA NEVELÉSI INTÉZMÉNY, NEM KISISKOLA!

- Jelezni kívánjuk, hogy az Alapprogram módosítás Bevezetőjének 2 b. pontja szerint az óvoda pedagógiai programjának elkészítésekor az Alapprogram mellett figyelembe kell venni az alábbiakat:
 - „a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvét is, ha az óvoda sajátos nevelési igényű gyermeket nevel.”

Véleményünk szerint: bármikor bekerülhet sajátos nevelési igényű gyermek az óvodába és tulajdonképpen csak a bekerülését követően szembesül ezzel az óvoda. Ebből az következik, hogy minden óvodának reagálnia kell erre a helyzetre, márcsak azért is, mivel a sajátos nevelési igényű gyermekek száma a KSH adatai szerint az utóbbi időben jelentősen növekedett.

- Az Alapprogram tervezetének 4. 4 pontjában és a 6. fejezet 8 pontjában az alábbiakat olvashatjuk:
 - „Az SNI-s gyermekek fejlesztése speciálisan képzett gyógypedagógiai szakember közreműködését igényli”
 - „A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettség”

A Magyar Óvodapedagógiai Egyesület nevében ezzel teljesen egyetértünk, de megkérdezzük **hol vannak ezek a gyógypedagógus kollégák? Hol vannak az utazó gyógypedagógiai szolgálat szakemberei, akik ezt a munkát elvégezhetnék?? Mi azt tapasztaljuk, hogy jelentős hiány van ezekből a szakemberekből, ezért sok gyermek esetében 5-6 éves korig nem történik meg a gyógypedagógiai diagnózis kialakítása, így ezen gyermekek iskolás kor előtti fejlesztése sem kezdődik meg időben! Ugyanakkor súlyos problémának ítéljük azt is, hogy különösen a vidéki kistéleplések óvodáiban hiányzik a korábban jól működött utazó gyógypedagógiai szolgáltatás is!**

- **Az Alaprogram módosításának tartalmi összefoglalójában olvashatjuk az alábbiakat:**
 - „a program módosítása a sikeres óvoda-iskola átmenet érdekében az óvodai csoportszervezési formák meghatározására, illetve az azt segítő módszertani tartalomfejlesztésre tesz javaslatot”

Véleményünk szerint: a módosítási tervezetben leírtak szembemennek az óvodapedagógiában több évtizede jól működő szervezési formákkal, elveszik a szabad csoportválasztás lehetőségét az óvodapedagógusoktól és a szülőktől. Ugyanakkor az óvodás gyermekek életkori sajátosságainak ellentmondó elképzelés azt várja el a gyermekektől, hogy elszakadva megszokott csoporttársaiktól, nevelőiktől képesek legyenek újra szocializálódni, ráadásul mindezt az iskolába lépés előtt várjuk el tőlük. Az Alaprogramban rögzített elvek szerint az iskolára való felkészítés az óvoda teljes időtartama alatt folyamatosan történik. Az iskolakezdés kudarca nem az óvoda felelőssége, hanem az óvoda-iskola átmenet hiányának a kidolgozatlansága, melyet nem az óvodai követelmények növelésével, sokkal inkább az első osztály elvárásainak csökkentésével kellene megoldani!

Úgy ítéljük meg, hogy az ONOAP módosításának tervezete nem fogja megoldani az óvodai nevelésben felhalmozódott problémákat, sőt a jelenlegi helyzet további romlását eredményezheti!

Mindezek figyelembevételével az Alaprogram módosításának jelenlegi tervezetét NEM TUDJUK TÁMOGATNI, mivel úgy ítéljük meg, hogy az sem az óvodás gyermekek, sem az óvodapedagógusok számára nem jelent tényleges megoldási lehetőségeket!

Javaslatunk a köznevelés jelenlegi helyzetének a javításának érdekében az alábbiak:

- A színvonalas nevelés-oktatás érdekében szükségesnek ítéljük a köznevelés-közoktatásra fordított állami, önkormányzati források növelését.
- Véleményünk szerint a 6 éves kori kötelező beiskolázást előíró törvényi rendelkezés felülvizsgálatára lenne szükség, valamint azon okok feltárására melyek az 1. osztályos tanulók bukási arányának növekedéséhez vezettek.
- SNI-s gyermekek számának növekedése miatt szükségesnek ítéljük a gyógypedagógiai – szakszolgálati ellátó rendszer problémáinak feltárását, javítását különös tekintettel a gyógypedagógus végzettségű szakemberek számának növelésére, annak érdekében, hogy a gyermekek felkészülten és sikeresen kezdjék meg iskolai tanulmányaikat.

Budapest, 2025. február 21.

Fábián Katalin

Fábián Katalin

Magyar Óvodapedagógiai Egyesület
elnöke